

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Institvtionvm// Ad Vniversvm// Ivs Pontificivm, Sive//
Canonicvm, Libri Qvatvor**

Lancellotti, Giovanni Paolo

Basileae, 1566

xj. De Iniurijs, & Damno dato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61756](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61756)

a *cap. uni. e-
xtra. de in-
fa n. langu-
& expositi.* Quodsi ^a filius à patre, vel ab alio, patre sciente, fuerit expositus, aut eidem alimenta denegata fuerint, hoc ipso à potestate patria liberabitur. Nec tamè propterea, qui expositos suscepit, aliquod in eis ius vindicare poterit.

*Impediens conceptionem, uel abortu procu-
rans, puniatur ut homicida: secus, si id casu fieri
contingat. h. d.*

b *cap. si ali-
quis. ext. co-
dem tit.* Is ^b quoque, qui vel causa ex-
plendæ libidinis, vel odij medi-
tatione viro aut mulieri aliqd
fecerit, vel potandum dederit,
quo minùs possit generare, vel
concipere, vel nasci soboles, vt
homicida puniendus erit. Quan-
quam aliàs, si conceptus non-
dum viuificatus fuerit, nec vt
abigeretur, quisquam dolo ma-
lo fecerit, qui abortui ^c occasio-
nem tradidit, puniendus non
erit.

c *cap. sicut ex
literarū. ex-
tra. co.*

*Qui sibi mortem inferunt, habentur simili-
les illis qui impænitentes moriuntur. h. d.*

Novissimè sciendum est pro
his, qui quocunque prætextu
voluntariè ferro, vel veneno,
vel suspendio, vel quolibet mo-
do sibi mortem inferunt, nul-
lam in oblatione faciendam esse
commemorationem, & eccle-
siastica eos debere carere sepul-
tura, non aliter atque illos,
qui pro suis sceleribus
impænitentes
moriun-
tur.

DE INIURIIS, ET damno dato,

TITVLVS XI.

*Inferens iniuriam & damnum, debet dam-
non passo satisfacere, nec illum excusat igno-
rantia. h. d.*

M ^d Itiùs cum his agitur, qui *d* *cap. i. ext.
cod. tit.*
in pugna, vel rixa aliqùe
lapide, vel pugno percus-
ferint. Si enim ille mortuus nò
fuerit, sed in lecto iacuerit, vel
operas exercere fuerit impedi-
tus, qui percusserit, & opera e-
ius, & impensas ^{*}immodicas re-
stituet. Et generaliter, si culpa ^e
tua datum est damnum, vel in-
iuria irrogata, vel alijs irrogan-
tibus opem tulisti, aut hæc im-
peritia tua, siue negligentia eue-
nerunt, iure te super his satisfacere oportebit: nec te excusabit
ignorantia, si scire debuisti ex
facto tuo iniuriam verisimiliter
posse contingere, vel iacturam.

*Si tuum animal damnum dabit, potes libe-
rari illud dedèdo, nisi sit ferum animal & no-
cere solitum, & non fuerit adhibita debita di-
ligentia. h. d.*

*Quodsi ^f animalia tua nocu-
isse proponantur, nihilo minùs
ad satisfactionem teneberis, ni
si ea pro noxa dando damnum
pasis, te ipsum velis liberari:
quod tamè ad liberationem nò
sufficit, si fera fuissent animalia,
& quæ nocere consueuerant, &
quam debueras, diligentia non
adhibuisti. Diuersum statuitur
in*

f *cap. fin. 5.
quod. ext.
cod. tit.*

in eo, qui vt damnus non con-
tingeret, nihil omisit.

*Iniuriæ inferuntur re, uerbis, literis, & pœ-
na est arbitraria. h. d.*

*glos. in utr.
iniuria. cap.
fin. ext. co.* Inferuntur^a autem iniuriæ tri-
bus modis: Re, Verbis, & lite-
ris. Re, vt cum manus inferun-
tur. Verbis, vt cum conuicium
dicitur. Literis, vt cum in alte-
rius vituperatione carmen, aut
famosus libellus conscribitur:
quibus omnibus casibus p qua-
litatibus admisi & atrocitate,
prudens iudex pœnas irroga-
bit.

*Conficiens famosum libellum, & manife-
stans, pari pœna puniuntur. h. d.*

Eo amplius si quis famosum
libellum inuenerit, & non sta-
tim corruerit, vel combusse-
rit, sed eius tenorem dolose ma-
nifestauerit, quasi author, ple-
tendus erit.

DE ECCLESIASTI- cis Censuris,

TITVLVS XII.

*Ponit cõtinuationem præcedentũ, & sub-
sequentium. h. d.*

Postquam tam primo libro
personarũ, quàm secundo re-
rum Ecclesiasticarũ tractatũ
cum his, quæ annexa sunt, sum-
matim complexi fuimus, subin-
de ad reliquos venientes, iudi-
ciorũ tam Ciuiliũ, quàm Cri-
minalium materiam & seriẽ ex-
planauimus, delictorum & na-

turã & pœnas breuiter perstrin-
gentes: cum tam ratione contu-
maciæ, quàm etiam aliorũ ex-
cessuum Ecclesiasticis censuris
interdum aliquos innodari va-
rijs locis admonuerimus, sup-
est nunc, vt operi finem impo-
nentes, de ipsis cõsulis fusiũs &
distinctiũs differamus.

*Quid ueniat appellatione censure Eccle-
siasticæ, quid sit excommunicatio, quid interd-
ctum, quid suspensio. h. d.*

Ecclesiasticæ censuræ nuncu-
patio tria regulariter comple-
ctitur: scilicet, Excommunica-
tionis, interdicti, & suspensio-
nis sententiam. Excommuni-
catio, est à communione exclu-
sio. Interdictum Ecclesiasticũ,
est à certis sacramentis, & om-
nibus diuinis officijs & sepul-
tura Ecclesiastica facta prohibi-
tio. Suspensio, est inhabilitas
quædam ordinum, vel officio-
rum executionem impediens.

Sed ne de omnibus simul tra-
ctantes, legentibus difficultatẽ
ingeramus, distinctè de singulis
differamus, ac primũ de Excõ-
municatione.

DE SENTENTIA excommunica- tionis,

TITVLVS XIII.

*Minor excommunicatio à perceptione sa-
cramentorum, Maior etiam à fidelium commu-
nitione separat. h. d.*

C